

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio II. An votum simplex castitatis, vel Cœlibatûs, vel suscipiendi sacros Ordines dirimat Sponsalia ante votum inita? Ex num. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

QUÆSTIO II.

An votum simplex castitatis, vel Coelibatûs, vel suscipiendi sacros Ordines dirimat Sponsalia ante votum inita?

Ex num. 9.

44. **A**ffirmativam tenent non pauci Authores cum S. Thoma & Soto, aliqui perperam pro ea citant Suarezium; ex autoritate præsertim, probabilem, & in conscientia tutam censent etiam oppositi Authores, ut *Suar.*, *Laym.*, *Pirrhing*; præsertim si Sponsalia erant occulta; nam si publica fuerunt, solet Judex (ut hi testantur) voventem compellere, ut vel Sponsalia servet, vel Religionem (ad quam tamen vi voti non tenetur) ingrediatur; vel sacros Ordines suscipiat. Mastrius *D. 7. de Matrim. n. 304.* dicit esse sententiam communiorem; Verum communior, præsertim Canonistis, est opposita; & in rigore vera, magis secuta, ac juridica (ut loquitur *Suar.* eam propugnans *T. 3. de Religione l. 9. c. 7. n. 12. § l. 2. de voto c. 4. n. 13.*) seu juri conformior, ut ait *Less. de J. § 7. lib. 2. c. 41. Dub. 6. n. 54.* his subscribit *Sanchez de Spons. lib. 1. D. 46. n. 9. Laym. l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 6. Palau l. 1. p. 20. n. 6. Ilfing tr. 6. D. 9. n. 24. Gobat de Sponsal. n. 312. § num. 319. Lugo, Sporer &c.* & apud hos multi, Ex Canonistis *Barbosa*,
Pir

Pirrhing, Zoës., Engel, Wiestner &c. aliique præsertim super cap. Veniens. 5. qui Clerici, vel voventes &c.

45. Prob. 1. *Cap. Veniens. cit.* Mulieri, quæ post Sponsalia votum continentiaë emiserat, imponitur Pœnitentia *de fide mentita*, ut loquitur Pontifex. Atqui nec Pœnitentia eidem imponi, nec de mendacio argui posset; si fuisset votum illius licitum, ergo non est licitum, adeoque nec obligat, nec Sponsalia solvit. 2. Votum de re aliena non est licitum, adeoque nec validum, cum juxta *Reg. 69. J. in 6.* ad illicitum nemo obligetur: consequenter nec acceptatur à DEO, non enim Deo placet victima ex rapina. Atqui prædictum votum est de re aliena, & alteri debita ex justitia, ex qua Sponsalia obligant; ergo non est licitum; nec in quantum juri alterius præjudicat, validum; nec Deo gratum; sicut si quis mille aureos Petro promissos, vel locò illorum, etiam majorem summam vellet templo, aut hospitali transcribere. 3. Forum externum solet tales voventes compellere ad fidem Sponsæ servandam; teste *Less., Laym. & aliis*, fatenturque ipsi adversarij; quod facere non possent, si votum prævaleret, dissolveretque Sponsalia; sicut si Sponsus post matrimonium ratum Religionem intret, compelli non potest, ut hanc desertâ, uxori adhæreat. 4. Quamvis maritus, se possit votò obstringere ad non petendum debitum, non potest tamen in præjudicium uxoris se obligare ad non reddendum. Ergo pariter licet voto se obligare possit ad non urgendam

N

Spons

Sponsalium executionem, non tamen se potest obligare ad recusandam, si Sponsa urgeat jus suum. §. Universaliter, ut docet *Suar.* votum non facit rem licitam, sed præsupponit talem, eamque reddit meliorem. Atqui post Sponsalia inita, non est Sponso licitum sine consensu Sponsæ, manere in cœlibatu. Ergo nec ei hoc licitum fieri potest per votum castitatis cœlibatum includentis.

46. Ob. I. In Sponsalibus semper intelligitur tacita hæc conditio: nisi meliorem statum elegero. Atqui status castitatis ex *Trid. Sess. 24. de Sacram. Matrim. c. 10.* est perfectior; ergo licitum est hunc emissõ votõ eligere, & sic rescindere Sponsalia. R. I. indirectè. Ergo licet etiam ipsum matrimonium tum ratum, tum consummatum per votum simplex castitatis, vel contra *extrav. Antiqua Joann. XXII. de voto & voti redempt.* per susceptionem Sacri Ordinis dissolvere, vel etiam per solum propositum castitatis, cum & hoc videatur esse perfectius; secundum illud Pauli *1. ad Cor. 7. v. 38. Qui non jungit* (non ait, qui vovet) *melius facit*; vel per simplicem oblationem, quâ sine votis aliquis monasterio pro servitio se perpetuò obstringeret. In forma R. N. Maj nam ut *Suar. cit.* ostendit: Illa conditio nec inest ex natura rei; quia enim homo non tenetur semper ad id, quod est perfectius; sicut potest simpliciter eligere minus perfectum, sic potest se ad illud tertio obligare; neque ea inest ex jure positivo; cum tale nullibi extet; nec

ex ipsa voluntate *absolutè* tantum contrahentium. Ergo. 2. Permissa Maj. D. min. Status castitatis est perfectior absolutè comparatus cum matrimonio C. comparatus in circumstantiis injuriæ tertij N. min. & Conseq. Accedit, quòd votum simplex castitatis non faciat propriè statum, præter vota simplicia societatis nostræ post biennium Novitiatus emitti solita, ex parte voventis in perpetuum obligantia; quæ ex privilegio *Gregorij XIII. Bullâ, Ascendente, edita 8. Kal. Junij 1584.* constituunt verè in statu Religioso; ità ut pro veteris Apostatis habeantur contumaces hujus instituti desertores; dirimuntque non modò Sponsalia, sed ipsum etiam Matrimonium *contrahendum.*

47. Repl. 1. In Sponsalibus, imò etiam in matrimonio rato, intelligitur conditio: *Nisi statum Religiosum elegero*; quia hic status est perfectior. Ergo etiam in Sponsalibus hæc intelligitur, nisi per votum castitatis cœlibatum, utpote perfectiorem, elegero. Conf. *Juxta cap. Pervenit. 3. de Jurejur. Promissum non infringit, qui in melius illud commutat.* Atqui hoc facit Sponsus vovens castitatem. Ergo. Resp. C. Antec. N. suppositum Consequentis: quia in his circumstantiis votum est injuriosum alteri: ergo non potest esse perfectius, quàm impletio justitiæ. Vide etiam n. 43. Resp. 2. D. Antec. Intelligitur illa conditio ex claro jure *c. verum 2. c. Ex publico 7. de Convers. Conjugat. Trid. Sess. 24.*

de Sacram. Matrim. Can. 6. C. intelligitur ex natura rei N. Antec. aliàs etiam post matrimonium consummatum propter illam conditionem remaneret jus ad Religiosa castra transeundi. Nihil simile extat pro Sponsi voto simplici castitatis, ad quod Privilegium soli Religioni concessum, extendi non debet cum præjudicio Sponsæ; juxta dicta *num. 45.* Ad Conf. R. 1. C. Maj. N. min. nam injustitiam exercens in Sponsam non facit meliùs, quàm si justitiam servaret. R. 2. Non infringit, qui in melius commutat sinè injuria tertij, & quando id fit cum consensu promissarij, vel quando melius datur eidem promissario, cui debebatur minùs bonum, ùt si promittens Petro centum ducatos eidem, & non alteri, locò illius daret mille C. M. si fiat cum injuria, sinè consensu promissarij, vel si locò rei alteri promissæ, detur alicui tertio aliquid melius N. M. Ex quo juxta dicta *num. 32.* patet responsum ad *minorem* & *Conseq.* Accedit, quòd juxta hunc argumentandi modum, omnes promissiones homini factæ expungi possent per vota, aut oblationes Deo faciendas.

48. Repl. 2. Potest quis post Sponsalia emitteie votum Religionis amplectendæ, sicque dissolvere Sponsalia. Ergo eadem dissolvere potest per emissionem voti castitatis. R. C. Antec. N. Conseq. disparitas est: quia juxta dicta *num. preced.* desponsatis claro jure datur potestas ingrediendi Religionem: ergo etiam possunt illum ingressum vovere; nam res licita de meliori bono est

est materia voti, & cui conceditur finis, hoc est Religio, etiam concessa censentur media ad finem, quale medium est votum ingrediendi. 2. Sicut se habet votum solenne Religionis, seu professio respectu Matrimonij rati, ita se habere videtur votum ingrediendi respectu Sponsalium. ergo sicut illud dissolvit matrimonium ratum, ita hoc Sponsalia dissolvit, hoc sensu, quod illis non obstantibus possit Sponsus liberè ingredi. Nihil tale conceditur, aut urget pro voto simplici castitatis, aut coelibatûs.

49. Replicab. 3. Votum ingrediendi Religionem ideo Sponsalia dissolvit, quia status Religiosus propter votum solenne castitatis se non compatitur cum illis. Atqui etiam status in sacris constituti propter simile votum etiam se non compatitur. Ergo saltèm votum suscipiendi sacros ordines illa dirimet. *q. N. Causalem Maj. & do hanc: quia jus cuilibet Sponso, imò & conjugii ante consummationem concedit liberum transitum ad Religionem, juxta dicta n. 47. Non autem ad ordines, quem conjugatis invitâ comparte insuper prohibet. Extrav. Antiqua. Joan. XXII. de voto & voti redempt.*

50. Ob. 2. Ubi concurrunt duo vincula incompatibilia, obligat illud, quod est fortius. *arg. c. Si inter. pen. de Sponsal. vi* cujus matrimonium dissolvit Sponsalia priùs cum alio inita. Atqui votum, & Sponsalia sunt duo vincula incompatibilia, & votum est fortius, 1. quia fit supremo Domino. 2. Quia per illud obligatur Deo corpus, & anima. 3. Quia (*ut Wagnerek super c. Veniens*

veniens s. qui Clerici vel vow. oppositum tenens ait) per Sponsalia non ita nos obligamus homini, ut non excipiamus tacite statum, qui Deo est gratior, salutique nostrae conducibilior, & majoris meriti, ut adeo respectu Dei in Sponsalibus, & matrimoniis semper salvum maneat jus quoddam retractus, sive relictionis. Ergo votum eo casu obligat. R. D. Maj. Obligat illud, quod est fortius, si sit validum, sicut ex *cap. cit.* jure positivo validum est Matrimonium C. Maj. si non sit validum N. Maj. D. etiam min. atqui votum est fortius in aliis circumstantiis, in quibus est validum, & alteri non injuriosum C. min. in praesenti casu, in quo juxta probationes conclusionis invalidum est N. min. & Conseq. Quod verò in Sponsalibus non intelligatur conditio, quam P. Wagnerek inesse putat, constat ex *num. 46.*

§ I. Ob. 3. Juxta *c. Veniens cit.* Debet mulieri poenitentia imponi, quod per nuptias violare voluerit votum castitatis post Sponsalia nuncupatum; & conceditur illi insuper dispensatio in voto. Atqui si votum illud non obligaret, nec violari posset, nec pro violatione poenitentia imponi, frustranea pariter esset dispensatio in voto aliunde irrito. Ergo votum post Sponsalia nuncupatum valet, & obligat. R. Debet mulieri tanquam voti fragæ poenitentia imponi, quod non obstante voto castitatis, voluerit nubere, non quidem Sponso suo, qui jam cum alia contraxerat, sed alicui tertio, & respectu hujus datur ei dispensatio C. Maj. debuisset illi poenitentia imponi, aut dispensatio dari, ad nubendum priori legitimo Sponso
N. Maj.

N. Maj. & quia isti *fidem mentita* est, ideo punitur. Ex his patet responsio ad min. Præterea etiam ratione voti puniri potuisset, quamvis non voluisset nubere tertio; ex eo, quòd votum tam temerarium contra obligationem, quâ tenebatur Sponso nubere, emiserit.

52. Ob. 4. Ipsa ratio dicitur, cuilibet esse licitum transire ad statum perfectiorem & Deo, se consecrare, non obstante promissione homini facta; nec hic conqueri potest, quòd Deo postponatur; nec Sponsus Sponsæ promittit, & fortè nec promittere rationabiliter potest, quòd ab illa nolit per votum recedere, ut propius ad Deum accedat; ergo semper in Sponsalibus ea conditio intelligitur; nisi per votum elegero statum perfectiorem. Conf. In professione Religiosa semper ea conditio subintelligitur, promitto me sub hac Religiosa disciplina perseveraturum; nisi elegero ordinem strictiorem. *c. Licet. 18. de Regul. & transeunt. &c.*

53. Hoc argumentum probaret rursus, conjugibus etiam post Matrimonium consummatum licitum esse transire ad Religionem, vel post ratum elicere vota castitatis, coelibatûs, clericalitûs &c. vel res homini promissas, aut debitas, posse Deo consecrari per eleemosynas &c. In forma R. Dicitur hoc ratio cuilibet non vinculo siclicitum esse transire, si id fiat sinè injuria tertij C. secus N. & sic homo potest conqueri, quòd sibi fiat injuria sub vano prætextu Deum præponendi, & eum accedendi; cùm talis præpositio, aut accessus nec Deo gratus sit, juxta

probationes conclusionis: nisi quis dicat sic omnes promissiones homini factas posse in aliquod opus Deo offerendum commutari &c. Ad Conf. R. Eam conditionem ex positivo jure professioni inesse, quale nullibi extat pro voto respectu Sponsalium; disparitas etiam est: quia utraque professio saltē principaliter Deo fit: ergo præsumi potest eam Deo magis placere, quæ est ad ordinem strictiorem, juxta dicta num. 47.

54. Ob. 5. Votum simplex antecedens dissolvit Sponsalia subsequa, etiam jurata. c. Rursus. 6. *Qui Clerici vel voventes.* &c. ergo subsequens dissolvit saltē non jurata. Conf. *Simplex votum apud Deum non minus obligat, quam solenne.* ergo Sponsalia solvet sicut solenne.

55. Resp. C. Antec. N. Conseq. disparitas est: quia Sponsalia post votum inita essent promissio rei alienæ, jam alteri, nempe Deo, debita; ergo nec obligant, nec valent: sicut nec ipsum juramentum, quod sequitur naturam actus, nec potest esse vinculum iniquitatis. c. *Quanto.* 18. *de Jurejur.* Si autem votum sequatur, erit illud de re, jam alteri debita, adeoque illicitum. Ad Conf. R. 1. indirectè: ergo votum simplex etiam Matrimonium ratum dirimet, sicut solenne. R. 2. Non minus obligat quoad aliquos effectus, & in præjudicium voventis; ut non possit cum alia contrahere Sponsalia, nec petere debitum in Matrimonio, obligeturque ad continentiam defunctâ uxore C. quoad omnes effectus, & in præjudicium tertij N. Antec. & Conseq.

Conseq. Simile quid dicitur de juramento, quod inter illud, & simplicem loquelam Deus non faciat differentiam. *c. Juramenti 12. XXII. q. 5.* & tamen gravius peccat, & punitur perjurus, quam simpliciter mentiens. Disparitatem præterea inter hæc vota dat Canisius, quod per solenne fiat traditio, non verò per simplex.

QUÆSTIO III.

An, si voto castitatis, vel Coelibatûs, vel Religionis, vel suscipiendi Sacros Ordines, prius obstrictus, contrahat Sponsalia cum destoratione Sponsæ, voti ignaræ, obligetur ad voti, an ad Sponsalium implectionem?

Ex num. 10.

56. **P**RO voto stat Laymannus *l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 5. cum Navarro in prima edit. & Rodriguez, König n. 26. de Sponsal. addit Vivaldum, Perezium, Dicastillum, Mastrius Hurtadum.* Inclinat in eam Pirrhing de Sponsal. n. 54. sed de Adulter. & stup. n. 56. sequitur cum Lugone oppositam; quam etiam simpliciter asserit Gobat de Sponsal. n. 228. quamvis num. 99. faverit Laymanno. Præter hos pro Sponsalibus pugnant Suarez *T. 3. de Relig. l. 9. c. 7. n. 17. Lessius de J. & J. l. 2. c. 10. Dubio 4. n. 32.* dicens: hanc sententiam

N 5

passim